



Република Србија  
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД  
Рев 7493/2022  
08.09.2022. године  
Београд

## У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужилаца малолетних АА и ББ, обоје из ..., које заступа законска заступница ВВ из ..., чији је пуномоћник Јадранка Јововић Самарцић адвокат из ..., против туженог ГГ из ..., чији је пуномоћник Бојана Стевановић адвокат из ..., ради измене одлуке о издржавању, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 40/22 од 01.02.2022. године, на седници одржаној 08.09.2022. године, донео је

## ПРЕСУДУ

**ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 40/22 од 01.02.2022. године тако што се одбија жалба туженог као неоснована и потврђује пресуда Основног суда у Крушевцу П2 243/21 од 11.06.2021. године.

**ОБАВЕЗУЈЕ СЕ** тужени да накнади тужиоцима трошкове поступка по ревизији у износу од 27.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде.

## Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу П2 243/21 од 11.06.2021. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да плаћа месечно по 15.000,00 динара на име доприноса за издржавање малолетних тужилаца почев од дана подношења тужбе па убудуће док за то постоје законски услови, на начин описан у пресуди, чиме је измењена пресуда Основног суда у Крушевцу П2 230/10 од 22.07.2010. године у делу који се односи на допринос туженог у издржавању тужилаца. Ставом другим изреке тужени је обавезан да накнади тужиоцима трошкове парничног поступка у износу од 192.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 40/22 од 01.02.2022. године преиначена је првостепена пресуда у делу који се односи на утврђену обавезу издржавања тужилаца и одлуку о трошковима поступка тако што је тужени обавезан да плаћа по 12.000,00 динара месечно на име доприноса за издржавање тужилаца почев од дана подношења тужбе па убудуће док за то постоје законски услови, на начин описан у пресуди, док је одбијен тужбени захтев за по још 3.000,00 динара месечно. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену малолетни тужиоци су изјавили ревизију због погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку и нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге битне повреде поступка.

Према утврђеном чињеничном стању тужени и законска заступница малолетних тужилаца су били у браку из кога имају троје деце – сина ДД и тужиоце АА и ББ. Брак је разведен пресудом Основног суда у Крушевцу П2 230/10 од 22.07.2010. године, којим је тужени обавезан да на име издржавања сада пунолетног сина ДД плаћа износ од 9.000,00 динара месечно, а за малолетну децу по 8.000,00 динара месечно.

Малолетни тужиоци су близанци рођени 16.06.2004. године и у време доношења пресуде којом је било одређено да тужени доприноси њиховом издржавању са по 8.000,00 динара месечно имали су шест година.

У међувремену прилике су се измениле, трошкови живота су се повећали, а повећале су се и потребе као и трошкови издржавања малолетне деце.

Малолетни тужиоци сада имају веће потребе за исхраном, обућом, одећом, књигама и школским прибором, дружењем и доколицом, средствима хигијене, спортским активностима, екскурзијама и другим школским и ваншколским активностима. За малолетног ББ који похађа тренинге кошарке потребно је 1.600,00 динара месечно, а за малолетну АА која похађа тренинге одбојке потребно је 1.200,00 динара месечно. Поред тога постоје издаци који се односе на плаћање додатних часова из математике, физике и српског језика што износи по 6.000,00 динара месечно за свако дете. За ужину сваког радног дана потребан је износ од по 150,00 динара тако да ови трошкови износе месечно по 3.000,00 динара за свако дете.

Мајка малолетних тужилаца није уписана као власник непокретности у јавним књигама, поседује стан у коме станује са тужиоцима (старији син живи самостално код деде и бабе), за кога отплаћује кредит од око 170 евра месечно. Ради у ..., на истом радном месту као и у време доношења претходне одлуке о издржавању, са просечним месечним примањима која су износила око 50.000,00 динара у 2019. години, а око 65.000,00 динара у 2020. години.

Тужени је у време развода брака био власник продавнице ТП „ЂЂ“ која је у блокади око три године, а од 2013. године је власник и друге продавнице - ТП „ЂЂ1“ са примањима од око 30.000,00 динара месечно. Засновао је ванбрачну заједницу у којој је ...2019. године добио сина ЕЕ. Живи у кући својих родитеља, који га и материјално помажу, са ванбрачном супругом и дететом. У продавници, која се налази у дворишту ради заједно са сином ДД из првог брака и ванбрачном супругом која остварује зараду од 46.905,30 динара месечно. Помаже и родитељима у ... радионици

коју они држе. Није уписан као власник непокретности. Доброг је здравља. Власник је два аутомобила.

Економско-финансијским вештачењем утврђено је да је месечне потребе малолетних тужилаца могуће подмирити износима од по 36.155,24 динара.

Код тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је обавезао туженог да доприноси издржавању малолетних тужилаца износима од по 15.000,00 динара месечно. Међутим, другостепени суд је допринос туженог издржавању тужилаца смањивао на по 12.000,00 динара месечно.

Врховни касациони суд налази да се ревизијом малолетних тужилаца основано указује на погрешну примену материјалног права из одредаба члана 160. Породичног закона, јер је другостепени суд прениско одмерио допринос туженог у њиховом издржавању.

Према одредби члана 164. Породичног закона, висина досуђеног издржавања може се повећати или смањити, зависно од промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

Одредбама члана 160. Породичног закона прописано је да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о потребама повериоца издржавања, које зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода и других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2); могућностима дужника издржавања, које зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица и других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3) и минималној суми издржавања (став 4).

Протеком времена повећавају се потребе деце, али се мењају и друге околности, и на страни деце (поверилаца издржавања), и на страни туженог (дужника издржавања), од којих је зависила претходна одлука, па се висина издржавања може и смањити и повећати према члану 164. Породичног закона. Несумњиво је да су се у овом случају стекли услови за промену висине издржавања у смислу наведене одредбе Породичног закона.

С обзиром на могућности туженог да доприноси издржавању тужилаца, и то на његово актуелно стамбено, здравствено и имовинско стање, стандард којим живи и зараду коју остварује, његову радну способност, као и на његове расходе, јер је у међувремену добио још једно дете, али и да је његова ванбрачна супруга запослена и да је престала његова законска обавеза да издржава најстаријег, сада пунолетног сина, који се не налази на редовном школовању, имајући у виду износ потребан за подмирење укупних месечних потреба 12 година старијих малолетних тужилаца, које су битно повећане од времена када је претходно одређен допринос туженог њиховом издржавању, а руководећи се најбољим интересом малолетних тужилаца сагласно члану 266. став 1. Породичног закона, Врховни касациони суд налази да је правилна оцена првостепеног суда да је тужени у могућности да на име доприноса за издржавање малолетних тужилаца плаћа по 15.000,00 динара месечно. Овим износима обезбеђује се задовољење услова за правилан и потпуни развој малолетне деце, у складу са њиховим потребама, а при томе се не угрожава егзистенција туженог.

Преостала средства за издржавање деце обезбеђиваће законска заступница која се свакодневно брине о њима, како потребним новчаним износима, тако и доприносом у виду рада и старања које и иначе у њих свакодневно улаже.

Тужени је у обавези да, у складу са чланом 6. Породичног закона, поступа у најбољем интересу малолетне деце, ангажује све своје могућности и уложи додатни напор да на све дозвољене начине обезбеди средства за издржавање малолетних тужилаца. Уопште, родитељско право изведено је из дужности родитеља и постоји само у мери која је потребна за заштиту личности, права и интереса детета, како је то прописано чланом 62. Породичног закона. Због тога, када је у питању издржавање малолетне деце, могућности родитеља се не процењују на начин на који се то чини када су у питању други облици законског издржавања, већ се сматра да су родитељи увек дужни, макар и по цену уздржавања од задовољења сопствених потреба, да обезбеде издржавање свом малолетном детету. Родитељи су дужни да улажу нарочите напоре и да по потреби и снизе властити егзистенцијални минимум да би потребе њихове малолетне деце биле подмирене у што већој мери како би био обезбеђен њихов правилан и потпун развој.

Из ових разлога је Врховни касациони суд нашао да је првостепени суд правилно проценио да су износи по 15.000,00 динара месечно одговарајући потребама малолетних тужилаца и могућностима туженог.

Како је другостепеном пресудом првостепена пресуда преиначена погрешном применом материјалног права, Врховни касациони суд је преиначио другостепену одлуку, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучивши као у првом ставу изреке.

Одлука о трошковима ревизијског поступка донета је на основу члана 207. Породичног закона и чл. 153, 154. и 163. Закона о парничном поступку, с обзиром на успех у ревизијском поступку и разлоге правичности, па је тужени обавезан да накнади тужиоцима трошкове ревизијског поступка за састав ревизије у износу од 27.000,00 динара, према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

**Председник већа-судија  
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка  
Управитељ писарнице  
Марина Антонић